

REIZEN Heerlijk, helder, Kroatië!

De vergelijking kwam gelijk naar boven. Met de groene flesjes en blikjes van mijnheer Freddy. Het heerlijk helder. Alleen is dat Adriatische Zee-water in Kroatie niet geel. Blauw dus.

TEKST EN FOTO'S **MARION HAARSMA**
ONDERWATERFILM.NL

De kust van Dalmatië ligt bezaaid met eilanden. Vis is daarvan het eiland het verst in de zee. Zo'n tweeënhalve uur varen met de veerboot vanuit de haven van Split. Het centrum van die oude stad wordt gevormd door het paleis van de Romeinse keizer Diocletianus, die met pensioen wilde. Het is gebouwd in de vierde eeuw en de bouwtijd bedroeg maar liefst negen jaar. Diocletianus liet zijn dochter in Rome achter om het rijk te besturen. Het paleis is later uitgeroeid tot het stadshart van Split. Na eeuwen van verwaarlozing is het herontdekt en valt nu onder beheer van de Unesco.

WRAKKEN Gedoken wordt er in bij het stadje Komiza aan de westkant van Vis. Het ligt aan een prachtige, natuurlijke baai. In die baai meerdere wrakken, die in dat heerlijke, hel-

dere water zeer goed te beduiken zijn op dieptes tussen de 10 en de 40 meter. De Vassilios bijvoorbeeld of aan het andere uiteinde van de baai de Teti, een stoomboot van 70 meter met een groot vrachtruim, gebouwd in Amerika, met Italiaanse eigenaar. Het is vergaan tijdens een storm in mei 1930.

Na een eerste duik langs prachtige gorgoonwanden staat Vassilios als nummer één van die twee op het programma. Het is een vrachtschip van 100 meter en het ligt op stuurboordzijde. Het anker ligt nog op 12 meter en de boeg begint op 25 meter. Springend het wa-

ter in en langs de ankerlijn naar beneden. Op 6 meter is de bodem. Naar de schroef zwemmen op 40 meter is goed te doen, al moet er wel wat aangepoot worden. De ankerwinch op het voordek is een mooi foto-object en zo ook de davits, de lieren, waar de reddingsboten aan hingen. De 'safestop' wordt gemaakt langs de kust, daar is altijd veel te vinden. De lipvisjes hopen op een stukje zeeegel en de octopus wordt verleid tot een fotoshoot.

KINDERHOOFDJES Aan het andere einde van de baai dus het wrak van de Teti. De boeg is al op 7 meter te vinden en een heel bed van

Naaktslak

Flabellina

Duiker op de Teti

spanten op 10. Daar zit ook een mooie grote kokerworm, een spirograaf, heel gewoon hier! Het ruim ligt open en de lading van straatkeien, kinderhoofdjes, is duidelijk zichtbaar! Vanaf 20 meter is er bezoek te verwachten van de drie grote congers, die daar wonen. Zij zijn duidelijk aan duikers gewend. Ze komen tot dichtbij de camera, maar voor de foto blijven ze helaas niet stil zitten.

Het achterdek op 30 meter is nog helemaal intact, samen met het stuurwiel zijn het geliefde foto-objecten. Met zijn lengte van 70 meter is er genoeg te onderzoeken! De stoomketels zijn

Octopus

Gorgoon

Wrak van de Teti

In de Teti wonen enkele congers

Langoest

Roer van de Teti

Sepia

bedekt met witte kokerwormpjes en andere be-
groeiing. De octopus zit op een uitkijkpost bo-
venop het wrak. Hij denkt dat hij zo goed ge-
camoufleerd is, dat niemand hem ziet. Dus toch
wel. Hij heeft precies dezelfde kleuren en struc-
tuur aangenomen als het wrak. Maar de groot-
hoeklens zo dichtbij, vindt 'ie toch niet zo leuk!
Hij zwemt weg en wordt helemaal wit! Het is in
een seconde gebeurd, maar net genoeg tijd
voor een foto.

Op de terugweg naar boven weer een grote
spirograaf, elegant bewegen de tentakels in het
water. Heerlijke 'dingen' om te fotograferen.
Het is de tweede duik van die dag en met al dat
getreuzel geeft de duikcomputer 17 minuten
'straf' op 3 meter aan. Tijdens de safe-stop,
net onder het wateroppervlak zijn de golven te
horen die tegen de rotsen slaan. Het is best wel
een mooi gezicht om onderkant van de golven
te fotograferen. En er is alle tijd voor.

BEWOGEN HISTORIE Het eiland Vis heeft
door zijn gunstige ligging midden in de Adria-
tische zee een zeer bewogen historie. Er is veel
gevochten in en om Vis en er zijn twee belang-
rijke zeeslagen gehouden. Het meest opmerke-
lijke is dat tijdens de Tweede Wereldoorlog pre-
sident Tito op het eland verbleef, naar men
zegt woonde hij er in een grot. Hij was in die
tijd nog de leider van het verzet van de Parti-
zanen. Er was ook een vliegveldje, dat gebruikt
werd door de bommenwerpers van de RAF op

weg naar het vasteland van Joegoslavië. Vis is
ook na de oorlog militair gebied gebleven en
pas in 1989 opengesteld voor toerisme. In totaal
wonen er nog geen 4.000 mensen op het hele
eiland. Het eiland en ook de onderwaterwereld
is daardoor nog bijna ongerept.

Niet al te ver verwijderd van Komiza ligt de
hoogste berg van Vis, de Hum, 587 meter hoog.
De eerste dagen was het winderig en re-
genachtig weer. Om op te warmen maar in een
van de vele pizzeria's van het dorp geschuld.
Plaats zat. Komiza leek niet veel meer dan een
'slaperig' stadje. Maar zodra het beter weer
werd, gingen alle terrasjes open en werd het
een vrolijk toeristendorp. De winkels stalden
hun waar buiten uit en de haven lag ineens vol
met bootjes. Maar allemaal nog wel heel klein-
schalig en intiem.

DRIFTDUIK Terug tot slot naar het heerlijk
heldere water van de Adriatische Zee. Niet al-
leen prachtig voor wrakduiken, ook tijdens een
driftduik langs de kust zijn er veel leuke dingen
te vinden. Met de boot boven water die mee-
vaart is het lekker relaxed zweven we langs de
rotsen. Met onder meer een sepia, die na een
paar foto's helaas weg zwemt en een paars
slakje met oranje tentakels. Gelukkig is het
macro-objectief gemonteerd. Ook een borstel-
worm, die past goed in de serie 'gevaarlijke
zeedieren'. En natuurlijk die leuke alges, die
plantjes, die op een parapluutje lijken.

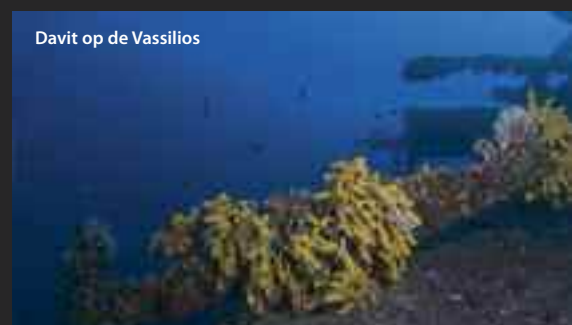
Borstelworm

Algen

Schroef van de Vassilios

Davit op de Vassilios

Schorpioenvis

Platwormen op koraal